

Telepathie tussen mensen en bijen

In een artikel over vogeltrek in het tijdschrift Vogels van Vogelbescherming Nederland (2002/2) wordt de naam van de (nogal controversiële) Britse bioloog Rupert Sheldrake genoemd die meent dat vogels zich bewegen binnen de krachtlijnen van zogenaamde vormvelden. Hoewel deze krachtvelden nooit bewezen zijn, houdt Sheldrake vol dat deze wel degelijk bestaan en steeds versterkt worden zolang vogels van dezelfde soort langs dezelfde route vliegen. Iedere vogel is als het ware ingebed in zo'n vormveld. Zo'n veld werkt altijd, onafhankelijk van de plaats. Daarom kunnen duiven over grote afstanden hun nest terugvinden. In 1994 heeft de Utrechtse emiritus-hoogleraar Nuboer uit proeven met verrijdbare duiventillen aangetoond dat van die theorie niks klopt. De duiven vlogen namelijk niet terug naar de verplaatste duiventil, maar gewoon naar de plaats van vertrek. Daar raakten ze de kluts kwijt en gingen hoogstens zoeken op de plek waar het hok eerst stond.

Dat van die duiven herkennen wij imkers natuurlijk meteen: je hoeft een bijenkast maar een paar meter te verplaatsen en de lieve diertjes, die van toeten noch blazen - laat staan van Sheldrakes 'vormvelden' - weten, zijn hun huis kwijt.

Sheldrake voert ook al enige tijd onderzoek uit naar de relatie tussen mens en dier. Momenteel is hij zowaar geïnteresseerd in de band tussen imker en bijen. Het Maandblad van de Vlaamse Imkersbond (2002/3) schrijft erover naar aanleiding van een oproep die Sheldrake onlangs deed in The Scottish Beekeeper. Daarin vertelt hij dat hij met een onderzoek bezig is naar de fenomenen van telepathie tussen personen en hun huisdieren. Er zijn volgens hem heel wat bewijzen van honden, katten, paarden en papegaaien die een 'boodschap' kunnen opvangen, zelfs op afstand. Meer dan vijftig procent van de door hem onderzochte honden en ongeveer dertig procent van de katten bleek de terugkeer van hun meester aan te voelen. Veel huisdieren lijken ook te reageren als hun baas sterft of een zwaar ongeval is overkomen, zelfs als dit veraf is. Sheldrake denkt dat het enige mogelijke voorbeeld van telepathie tussen mens en insecten de bijen betreft. 'Ik ben er zeker van dat imkers op de hoogte zijn van al die tradities van het verlaten van de kast wanneer de meester sterft en ook, in meerdere landen, van de gewoonte de bijen te berichten over de dood van de meester'. Het komt volgens hem voor dat bijen na de dood van hun meester gaan zwermen.

Of is dat toeval? Zouden ze toch wel gezwermd hebben? Aan het slot van zijn oproep doet Sheldrake een beroep op familieleden en collega's van overleden imkers die over dit soort zaken zinnige informatie kunnen geven hem te schrijven. Adres: Dr. Rupert Sheldrake, 20 Willow Road, London NW3 1TJ, England.

Laat Sheldrake eerst maar eens een beginnerscursus voor imkers volgen, lijkt me. Dan leert hij tenminste de bijen kennen zoals ze echt zijn.

Over het bewaren der koninginnen

Ook moderne imkers zal het wel eens overkomen dat ze jonge onbevuchte moertjes overhouden waar ze zo direct geen weg mee weten, maar die ze eigenlijk – want je weet maar nooit – toch wel een tijdje zouden willen bewaren. De oude korfimmers, die zeer vertrouwd waren met alle problematiek rondom die hele zwermrij, hadden niet zo'n moeite met een dergelijk probleem. Zo staat er in de 'Geldersche Volksalmanak voor het jaar 1842', in een soort beknopte handleiding voor imkers, een hoofdstukje getiteld 'Over het bewaren der koninginnen'. Ik citeer daaruit.

'Men neemt een kleine zwerm waaruit men de koninginnen vangt en plaatst ze ieder afzonderlijk in een moederpijp, zijnde dit een dik rietstokje waarin men over de lengte, tot bijna aan de einden, een spleetje gesneden heeft, wijd genoeg om lucht door te scheppen, terwijl men de grotere opening aan het einde kan openen en toestoppen. Dit pijpje steekt men in het zwermpje, terwijl de bijen de koningin dan door de spleet der moederpijp van het nodige voedsel voorzien.

Wanneer men nu koninginnen over heeft, doet men haar in zodanig ene pijp en steekt dezelve in het zwermpje. Men kan er zo veel insteken als men er over heeft, allen worden even goed door de bijen opgepast en verzorgd, indien men maar zorgt dat er geen koningin uit de pijp komt, want gebeurt dit, dan houdt de verzorging der anderen op, en ze worden zelfs door de bijen omgebracht en vermoord.'